

ning af, at EU's så var den rigtige. Nej, det er den heller ikke, det er svært at finde nogen helte her, men hele min pointe i forhold til Jugoslaviensdiskussionen er, at vi får problemerne, hvis det ikke er en realitet, at de europæiske lande, USA og Rusland sammen diskuterer, hvordan man håndterer denne sag, og det er derfor, jeg sagde, at Venstre var så dårligt klædt på til diskussionen om, at man skulle ind i Vestunionen, fordi det lige præcis i denne sammenhæng med henvisning til Jugoslavien vil trække i den forkerte retning.

Dernæst vil jeg gøre nogle få bemærkninger om de dagsordener, der er stillet forslag om. Dagsordenen fra Enhedslisten har jeg kommenteret; den indeholder både positive og negative ting, så den vil vi ikke stemme for.

Hvad angår regeringens dagsorden sammen med V og K, vil jeg gerne sige – og dermed også svare på udenrigsministerens spørgsmål til SF – at udvidelsen mod øst og mod nord jo er en af grundpillerne i SF's Europapolitik, men som jeg redegjorde for i mit indlæg, har vi altså to grundpiller, og den anden er, at undtagelserne skal fastholdes, at det ikke er en parentes, men er et hovedelement i dansk EU-politik.

Derfor bliver mit svar til udenrigsministeren sådan set et lidt forundret spørgsmål til regeringen, nemlig hvorfor den egentlig er så bange for sit eget regeringsgrundlag på dette punkt. Man kunne jo have forestillet sig, at der var fremsat en dagsorden, hvori man skrev det samme, som regeringen skrev i sit eget regeringsgrundlag, nemlig at Danmark med Edinburgh-Afgørelsen som grundlag for den danske politik vil deltage aktivt i forberedelserne til EU's regeringskonference i 1996. En dagsorden, der havde set sådan ud, ville i hvert fald på en helt anden måde have tilfredsstillet SF. Jeg synes, regeringen er for bange; jeg synes, det er forkert, at vi ikke i dag får denne markering i en dagsorden.

Det andet argument for, at vi undlader at stemme til regeringens dagsorden, er, at efter som debatten i dag har drejet sig om undtagelser, synes vi også, at den dagsorden, der skal vedtages, skal afspejle den debat, som vi rent faktisk har i det danske Folketing. Der er altså disse to grunde til, at vi siger, at vi undlader at stemme til regeringens dagsorden i dag.

Hr. Keld Albrechtsen havde en idé om, at regeringen kunne have allieret sig med Ø og SF. Ja, regeringen kunne have allieret sig med SF, så kunne man nemlig have markeret tydeligt i dag i en dagsorden, som vi gør i vores, at undtagel-

serne og det nationale kompromis er 100 pct. og helt afgørende. Regeringen har altså valgt noget andet, idet den kun vil sige noget om de nordiske lande og udvidelsen. Vi synes, det er forkert ikke at sige begge dele, men jeg kan da godt se forskel på, hvad regeringen har sagt i dag, samt hvad der står i regeringsgrundlaget, og så, hvad jeg hører fra V og K. Jeg tror, at Liste Ø vil melde sig ud af hele diskussionen, hvis den ikke kan høre, at der er forskel. Ø, V og K går målbevidst ind for at fjerne forbeholdene med Venstre i en hujende spids, mens jeg synes, at regeringen er alt for bange for V og K's hylekor.

Min bekymring er, at regeringen er for bange, og når vi undlader at stemme i dag, er det, fordi vi synes, at regeringen skulle være lidt mere modig, og så siger jeg: Det må jo blive næste gang, vi tager en Europadebat.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 6 af Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Kent Kirk (KF), Bjørn Elmquist (RV) og Lisbeth Arbøl (CD) (se foran) vedtoges med 102 stemmer (S, V, KF, FP, RV og CD) mod 4 (EL); 10 (SF) stemte hverken for eller imod.

Herefter var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 5 af Keld Albrechtsen (EL) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 7 af Steen Gade (SF) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 44: Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelsesrum. (Etablering af kommunal beskyttelsesrumspulje).**

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).  
(Fremsat 9/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

## Forhandling

### Jørn Pedersen (S):

Lovforslag nr. L 44 drejer sig om, at kommunalbestyrelserne får adgang til at etablere en kommunal beskyttelsesrumspulje, ligesom man i mange byer har en kommunal parkeringsfond. Til en sådan pulje kan der indbetales beløb, som skal anvendes til at bygge beskyttelsesrum for.

Kommunalbestyrelserne får også adgang til at tilbyde ejere af nye bygninger, at disse i stedet for at opføre sikringsrum indbetaler et beløb til beskyttelsesrumspuljen. Midlerne i puljen kan herefter anvendes til to ting, nemlig for det første opførelse af offentlige beskyttelsesrum og for det andet tilskud til opførelse af offentlige sikringsrum i andre bygninger.

Vi giver hermed kommunerne mulighed for at planlægge opførelse af beskyttelsesrum netop de steder, hvor behovet er størst, og dermed mulighed for at planlægge på en måde, som er yderst hensigtsmæssig. Det giver samtidig kommunerne mulighed for at stille samme krav til alle ejere af sikringsrumspligtige ejendomme, og det giver kommunerne mulighed for at pålægge enten at opføre sikringsrum eller bidrage til puljen. Populært sagt: Man kan vælge at betale sig fra det.

Vi anser det som en styrke i forslaget, at pengene i fonden skal bruges til formålet inden for en bestemt periode - der er nævnt i bemærkningerne f.eks. en femårsperiode - og at de ellers skal tilbagebetales med renter. Det giver borgerne en sikring for, at kommunerne ikke uden videre kan kræve pengene op, men giver borgerne garanti for, at pengene bliver brugt til formålet. Dog nævnes det i lovforslaget - og det kan måske blive aktuelt - at der skal gives mulighed for dispensation netop i kommuner, der har så lavt et antal nybygninger, at det kan være svært at nå det inden for femårsperioden. Det anser vi også for at være en styrke.

Dette lovforslag er et eksempel på, at der kommer en idé fra den kommunale verden til løsning af et praktisk problem, hvorefter Folketinget kan imødekomme dette ønske ved at vedtage lovforslaget.

Socialdemokratiet synes, det er et godt forslag, og vi vil støtte det varmt i den videre behandling.

### Hans Christian Schmidt (V):

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at Venstre har svært ved at forstå, at der er behov for dette lov-

forslag. Med vedtagelsen af lov om beskyttelsesrum af 23. december 1992 fik kommunerne kompetence til at påbyde, at der skal opføres sikringsrum i nye bygninger.

Det er vort indtryk med den erfaring, vi har fra dem, vi har talt med, at kommunerne har anvendt den mulighed, hvor de har fundet det påkrævet. Efter vores opfattelse er det helt i overensstemmelse med lovens hensigt.

Nu er det sådan, at Århus Kommune er fremkommet med det forslag, at i de områder, hvor det ikke er nødvendigt at oprette sikringsrum, og hvor kommunen skønner, at det ikke skal påbydes, skal man i stedet kunne pålægge bygherren at indbetale til en beskyttelsesrumspulje. Det mener vi ikke har været hensigten.

Vi synes faktisk, det minder mere om et storbyproblem, hvor man gennem årene har modtaget store beløb i statstilskud til offentlige beskyttelsesrum og nu pludselig, hvor man selv skal betale, ønsker nogen til at hjælpe sig.

Man kunne også forestille sig, at en opsparert pulje kunne bruges til at indrette et offentligt beskyttelsesrum under et større varehus i udkanten af en by f.eks., og som samtidig kunne fungere som parkeringskælder. Det kan man sige ville være et godt tilbud til varehusets bygherre. Men er det rimeligt?

Et andet tilfælde kunne være, at puljen blev brugt til et nyt erhvervsbyggeri eller en attraktiv offentlig institution, og i så fald kunne der tilbydes gode kælderlokaler. Det er jo tilladt, hvis de bare kan indrettes som beskyttelsesrum inden for en 2-3 døgn eller mere, hvilket klart er muligt. Så rejser det spørgsmål sig: Skal indskydere til puljen i så fald have lejeindtægt, eller hvem skal have den?

Lovforslaget har selvfølgelig administrative konsekvenser for kommunen, selv om det er fremført, at det ikke har; ellers skal vi i hvert fald have afklaret, om der kan overføres et administrationsbeløb fra puljen; nogen skal jo administrere ordningen.

I øvrigt må jeg sige, at vi ikke forstår sammenligningen med parkeringsfonde. Parkeringspladser anlægges af parkeringsfonden som service for forretningsindehavere i området, altså til deres kunder. Puljen til beskyttelsesrum kan bruges hvor som helst i kommunen, og det vil i hvert fald være nødvendigt, at vi i udvalget får vendt spørgsmålet om afstandskriterier, hvor langt det må være fra det sted, hvor bygningen er.

Afslutningsvis vil jeg gerne meddele, at Venstre selvfølgelig vil gå aktivt ind i et konstruktivt arbejde i udvalget, men vi har som sagt den holdning, at lovforslaget rejser flere spørgsmål, end det løser.

#### **Jens Jørgensen (KF):**

Jeg vil gerne tage udgangspunkt i noget, hr. Jørn Pedersen var inde på som ordfører for Socialdemokratiet. Hr. Jørn Pedersen pegede med rette på, at ideen til det lovforslag, som indenrigsministeren har fremsat, i virkeligheden tager udgangspunkt i kommunerne – Århus Kommune for nu at sige det præcist.

I den funktion, jeg har, har jeg haft lejlighed til at drøfte det med mennesker, der sidder i den kommunale administration, og jeg kan på den baggrund sige, at jeg og dermed Det Konservative Folkeparti synes, at det lovforslag, der kommer her, faktisk er ganske fornuftigt.

Det er en lille, beskeden, men fornuftig korrektion af en lov, der blev gennemført på baggrund af materiale, der blev fremlagt den 22. september 1992. Hvis man følger loven meget strikte, skal der næsten bygges beskyttelsesrum også i de bydele, hvor der ikke er et behov, mens man i andre, beskyttelsesmæssigt set tyndere dele, hvor man altså ikke opfører så store bygningskomplekser, at der skal opføres et egentligt beskyttelsesrum, står med en mangel.

Derfor synes jeg, at det er fornuftigt, hvad der lægges op til her med en mulighed for, at man i stedet for at forlange det et sted, hvor det ikke er yderst påkrævet, kan opsamle pengene i en pulje, hvor man så har den inden for skitsevis en 5-års-ramme. Jeg opfatter i modsætning til Venstres ordfører dette med parkeringsfondene som et eksempel fra en anden del af den kommunale sektor på, hvor langt man kan gemme midler, ikke som noget parallelt.

Men først og fremmest ligger der i lovforslaget det, som jeg føler er vigtigt, når vi taler folketingslovgivning, et incitament for kommunerne til at vurdere den enkelte kommunes beskyttelsesrumspolitik.

Når jeg støtter dette forslag på Det Konservative Folkepartis vegne, er det, fordi det giver kommunerne en større frihedsgrad. Det giver et lille spark bagi til, at man skal til at tænke sig om, og det giver altså summa summarum en mulighed for tilrettelæggelse af planlægningen, så vi i højere grad kan sørge for, at der er den mængde af beskyttelsesrum, som vi, uanset om vi sidder i Folketinget, i et amtsråd eller i et lo-

kalråd, har en forpligtelse til at sikre det danske folk.

Derfor kan jeg på Det Konservative Folkepartis vegne tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling af dette lovforslag.

#### **Anne Baastrup (SF):**

Også jeg har kontaktet mit kommunalpolitiske bagland, og ligesom den foregående ordfører finder vi, at det faktisk er en meget god løsning, som indenrigsministeren her lægger frem.

Derfor vil jeg blot i forlængelse af Det Konservative Folkeparti give tilsagn om, at også SF vil støtte lovforslaget, som faktisk er en meget smart måde på undgå en skævvridning i byudviklingen på.

#### **Poul Nødgaard (FP):**

Vi kan vel godt sige, at det lovforslag, vi er sat til at behandle her i dag, er et rent Århuslovforslag. Det er kommet som udgangspunkt fra Århus Kommune, som har fremført de synspunkter, som står i forslaget.

Men jeg kan oplyse, at Fremskridtspartiet indgående har gennemgået det foreliggende lovforslag på formiddagens gruppemøde, hvor der viste sig ikke at være stor lyst til at støtte forslaget ud fra det, der står i det. Hvis der i en bydel er rigeligt med den slags sikringsrum og beskyttelsesrum, der skal etableres, kan der da ikke være nogen som helst grund til at bygge flere. Der kan ej heller være grund til at pålægge bygherrer at indbetale et eller andet beløb til en fond, som så kan bruges af kommunen i et område, hvor der er brug for beskyttelsesrum.

Jeg synes, kommunerne har rigeligt med fonde og lign. at slås med. Her bygger man altså endnu et nyt, stort og – kan vi vist godt sige – bureaukratisk system op, og det kan jeg ikke se nogen som helst grund til.

Der kunne siges mangt og meget om forslaget, men jeg skal nøjes med at sige, at det typisk er ét, der er groet i en socialdemokratisk have. At det så også kan gro videre ind i den konservative have, synes jeg nok virker noget uforståeligt.

Hvad angår det kommunale selvstyre, kan jeg ikke se, at det bliver anfægtet af dette her. Det kan ikke være rigtigt, at vi her i Folketinget skal lave noget, der på forskellig vis giver kommunerne endnu en mulighed for at kradse ekstra penge hjem fra bygherrerne. For det, der sker ved de fondes oprettelse, er jo, at når en bygherre skal indbetale et x beløb til en sådan fond, gør det det pågældende byggeri så meget dyrere.

Jeg kunne også godt tænke mig nu under det forestående udvalgsarbejde at spørge meget indgående – det bliver selvfølgelig indenrigsministeren, der sammen med sine embedsmænd må finde ud af det – hvilket behov vi egentlig har for ekstra sikrings- og beskyttelsesrum rundt omkring. Det kan godt være, at der ligger en eller anden stor rapport om det, og så får vi vel den frem.

Men en anden vigtig ting – og det vil jeg bede ministeren om at svare på, når der nu rundes af her – er, som vi har drøftet, at der reelt jo ikke er nogen ankemulighed, hvis denne lovgivning bliver vedtaget. Normalt er det jo sådan, at en afgørelse truffet i kommunen kan ankes til en myndighed, hvis man ikke er tilfreds med den, og jeg vil bede ministeren oplyse, om det er en fejltagelse ved lovforslagets udarbejdelse eller det er helt, som det skal være. Vi synes i hvert fald, at der skulle indføres en mulighed for at anke en afgørelse truffet af kommunen.

Det fremgår af forslaget, at det nu er op til kommunerne selv at fastsætte taksterne, og så står der ganske vist i stk. 3, at indenrigsministeren kan fastsætte de nærmere regler derfor, men jeg synes da godt, man kunne løfte sløret for, hvad vi taler om f.eks. ved et byggeri af en vis størrelse. Hvis man bliver fri for at lave et sikringsrum af den og den størrelse, hvor meget skal der så indbetales til en sådan beskyttelsesrumspulje?

Jeg synes altså, at der er mange uafklarede spørgsmål, men vi er heldigvis i den lykkelige situation her i Folketinget, at vi, når forslaget nu bliver henvist til udvalget, har mulighed for at få alle disse spørgsmål belyst, og det vil vi altså benytte de kommende uger til at få.

(Kort bemærkning).

**Jørn Pedersen (S):**

Det, der kalder mig på talerstolen, er hr. Poul Nødgaards bemærkninger om, at det var et nyt og bureaukratisk system. Det har jeg svært ved at forestille mig. Men der er nok ikke ret meget, der kan overbevise hr. Poul Nødgaard om, at det ikke er tilfældet. Hr. Poul Nødgaard har jo også meddelt, at han ønsker at afvente ministerens svar på det dér. Så det skal jeg ikke foregribe.

Men det andet, jeg gerne vil have hr. Poul Nødgaards svar på, er hr. Poul Nødgaards begrundelse for at bruge udtrykket »en Århus-historie«. Er det sådan i Fremskridtspartiet – og nu har man, har jeg forstået, drøftet det indgå-

ende på et gruppemøde – at man har en vis respekt for Århus-historier, og sådan, at hr. Poul Nødgaard synes pr. automatik, at alt, hvad der kommer fra Århus, er ikke noget, man bør støtte?

(Kort bemærkning).

**Poul Nødgaard (FP):**

Nu er det med at finde det store smil frem. Jeg sagde vist ikke, at det var en Århus-historie. Jeg sagde, at det var en Århuslov, for der står jo direkte – og dér har ministeren da været ærlig at skrive i lovforslagets bemærkninger – at det er afstedkommet af, at Århus Kommune har fremsat ønsket. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren: Hvis nu sådan en lille kommune som Ringsted, hvor jeg er medlem af byrådet, fremsatte et ønske om at få en lov gennemført, så er jeg ikke hundrede procent sikker på, at det ville have den samme styrke, som når den magtfulde Århusborgmester, Thorkild Simonsen, skriver til landets indenrigsminister.

**Vibeke Peschardt (RV):**

I december 1992 blev der fremsat et forslag til lov om beskyttelsesrum. Dengang blev kompetencen på sikringsrums- og beskyttelsesrumssområdene henlagt til kommunalbestyrelserne fra tidligere at have ligget i Indenrigsministeriet og i Civilforsvarsstyrelsen.

Det Radikale Venstre bakkede dengang fuldt op om forslaget, som vi anså for både fornuftigt og en ordentlig decentralisering.

Med det nuværende forslag får kommunalbestyrelserne mulighed for at etablere en kommunal beskyttelsesrumspulje, som skal anvendes til opførelse af beskyttelsesrum. Det vil særlig få en positiv virkning på de områder i kommunerne, som ikke på nuværende tidspunkt har et tilstrækkeligt antal beskyttelsesrumspulser. Kommunernes mulighed er at påbyde ejerne af sikringsrumspligtige bygninger enten at oprette beskyttelsesrum eller indbetale til puljen. Det vil kunne udnyttes på en mere effektiv måde til gavn for kommunen og indbyggerne.

Det Radikale Venstre kan støtte forslaget.

**Søren Søndergaard (EL):**

Jeg vil gøre det kort og sige, at vi fra Enhedslisten i modsætning til partiet Venstre, men i overensstemmelse med Det Konservative Folkeparti kan anbefale forslaget til viderebehandling og vedtagelse.

**Sonja Albrink (CD):**

Også CD kan støtte det fremsatte lovforslag.

**Indenrigsministeren (Birte Weiss):**

Jeg vil takke ordførerne for den positive modtagelse, det foreliggende lovforslag har fået – stort set i hvert fald. Det kommer for så vidt ikke bag på mig, at det får en positiv modtagelse, for det er jo reelt udtryk for den reneste, skæreste snusfornuft, nemlig at man fritager nogle fra at bygge beskyttelsesrum i dele af en kommune, hvor der ikke er brug for det, samler pengene op og i stedet, hvis det er nødvendigt, bygger beskyttelsesrummene i den del af kommunen, hvor der er brug for det.

Jeg har lidt vanskeligt ved at se gode argumenter imod det, men jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, og jeg ser også frem til, at vi ret hurtigt kan få vedtaget dette lille lovforslag.

(Kort bemærkning).

**Hans Christian Schmidt (V):**

Det, der afslutningsvis bringer mig på talerstolen, når vi diskuterer dette forslag, er, at man kan diskutere snusfornuften.

Jeg vil kun sige, at man kunne anlægge den betragtning, at man sagde: Hvis erhvervslivet ikke skal betale – for det kan de godt blive fri for efter den nugældende lov – jamen så lad dem dog blive fri for det; de har afgifter og udgifter nok. Og bygger man et sted, hvor der er beskyttelsesrum nok, er det jo fint; men når man bygger et sted, hvor der ikke er noget, og man måske sætter spørgsmålstegn ved, hvor meget der skal bygges af nye beskyttelsesrum og sikringsrum, sådan som udviklingen har været, er det så snusfornuftigt, at erhvervslivet skal betale noget, som de kunne undgå? Tak.

Hermed sluttede forhandlingen.

## Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

**Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 42: Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Forlængelse af perioden for midlertidig opholdstilladelse).**

Af Birthe Rønn Hornbech (V), Helge Adam Møller (KF) og Tom Behnke (FP) m.fl. (Fremsat 2/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

## Forhandling

**Indenrigsministeren (Birte Weiss):**

Det er ikke så forfærdelig længe siden, vi sidst her i Folketinget drøftede den samme problemstilling. Dengang – det var i foråret – var der også tanker fremme om, at man i yderligere et år eller måske længere skulle fratage de 18.000 bosniske krigsflygtninge i Danmark deres selvfølgelig ret til at få deres asylsag behandlet.

Det var dengang, vi gennemførte nogle ændringer af jugoslaverloven, som gav nogle væsentlige forbedringer af opholdsvilkårene for de bosniske krigsflygtninge.

Det fremgår af det aktuelle lovforslag fra VKZ, at forslagsstillerne til trods for de tidligere drøftelser, der var meget grundige både her i Tinget og i offentligheden, fortsat står helt uforstående over for min og regeringens beslutning om ikke yderligere at udskyde asylsagsbehandlingen. Det, der er tale om, er jo, at vi fastholder hr. Hans Engells lovbestemmelser om, at man maksimalt i to år kan udskyde asylsagsbehandlingen.

Loven om midlertidig opholdstilladelse til krigsflygtninge fra det tidligere Jugoslavien indeholder to hovedelementer. For det første at der gives en midlertidig beskyttelse til krigsflygtninge fra det tidligere Jugoslavien. Denne midlertidige beskyttelse er ikke tidsbegrænset; beskyttelsen gives frem til det tidspunkt, hvor der igen er så fredelige tilstande i Bosnien-Hercegovina, at man kan vende tilbage. Det vil sige til det tidspunkt, hvor der er en egentlig fred.

Det eneste, der er tidsbestemt, er lovens andet hovedelement, nemlig den frist, som Folketinget i sin tid gav for, hvor længe man kan fastfryse asylsagsbehandlingen for denne gruppe mennesker. Det er som sagt to år.

Jeg vil i den sammenhæng minde om, at bosnierne i lighed med alle andre asylansøgere har